

TEMA

Fjerkræ

Knuste brændselspiller forbedrer hønsesundheden

FJERKRÆ: Med strøelse bestående af rapshalm-piller og en strømaskine udvikletertil, har Jørgen Lodberg øget velfærd og nedbragt forbruget af strøelse i sine kyllinge- og hønsesalder.

● På Jørgen Lodbergs hønikke-, æg- og kyllingefarm syd for Holstebro gøres der meget ud af at sikre dyrenes velfærd. Besætningen er økologisk, så pladskravet lyder på mindst otte kvadratmeter pr. fugl i udeareal - og alle dyr kan netop gå ud under åben himmel. Under fuglene er der rigtig jord at skrabe i.

Inden døre betræder høns og kyllinger varmebehandlede og knuste rapshalmpiller, som har vist sig at være et ganske godt alternativ til savsmuld, der tidligere fungerede som strøelse i Jørgen Lodbergs i alt seks stalde.

- Som økolog bruger man en del strøelse, og i æglægnings- og slagtekyllingestaldene var forbruget af savsmuld helt oppe på flere kilo pr. kvadratmeter, hvilket er en del mere end i tilsvarende, konventionelle stalde, siger Jørgen Lodberg.

Idéen opstod i regnevjr

Ved årsskiftet indledte den midtjyske fjerkræ-landmand et samarbejde med virksomheden AJ Energi I/S i Aulum og Agerfeld Smede- og Maskinforretning, som dels skulle lette arbejdet med at strø og dels afprøve de knuste rapshalmpiller af som strøelse med henblik på at spare materiale.

- Oprindeligt begyndte vi i AJ Energi med at producere pillerne med henblik på brændsel, men ved noget nær et tilfælde fandt vi ud af, at rapshalm kan mere end det. En dag, da der havde regnet hjemme ved min gård, prøvede jeg at smide en håndfuld rapshalmpiller på den våde jord, og til min overraskelse

Fotos: Stine Pedersen

sugede pillerne vandet, så der blev en helt tør plet midt i alt det regnvåde. Og det var inspiratoren til at udvikle strøelsen af rapshalmpillerne, forklarer den ene af AJ Energis to ejere, Arne Sønderbæk.

Sugeevne fjerner lugten

I stedet for at sprede raps-

halm-strøelsen med håndkraft, som det skete ved savsmuldet, så udviklede trekløveret en strømaskine, der fordeler materialet i et tyndt lag, som er det optimale til høns.

- De knuste rapshalmpiller fungerer bedre end ventet. Vi har faktisk halveret vores for-

brug af strøelse nogle steder, og den store sugeevne har helt fjernet lugten af ammoniak i staldene. Af samme årsag er der sket en væsentlig forbedring af dyrenes trædepuder, og efterladenskaber siver bare til bunds, så overfladen er helt tør. Vi behøver ikke engang at efterstrø, konstaterer Jørgen Lodberg.

Strøelsen skiftes hver fjerde måned.

Ud over strømaskinen har Jørgen Lodbergs medhjælper, Kristian Lund Andersen, i samarbejde med smedeværkstedet også udviklet et aggregat, der ligesom strømaskinen kan monteres på gårdens minilæsser. På aggregatet placeres den op til et halvt ton tunge strøetik, der skæres et snit i bunden, og strøelsen løber ned i strømaskinen.

ARBEJDSLETTELE: Strømaskinen kan både monteres bag på og, som her, foran en minilæsser.

Af Stine Pedersen

Ventilation med køling

MINDRE LUGT:

Virksomheden Rotor A/S, Varde, har udviklet sine egne systemer indenfor både mekanisk og naturlig ventilation til stalde.

● Lugt, ammoniak og køling. Tre af de udfordringer alle fjerkræproducenter står med i det daglige arbejde. Og samtidig tre områder som virksomheden Rotor A/S, Varde, har udviklet egne løsninger på.

Blandt andet en fuld mekanisk løsning til lukkede stalde, hvor der i for eksempel stalde med burhøns arbejdes

med ligetryksventilation, der ifølge salgsdirektør, Sigfred Nielsen betyder, at der kan skabes ens køling i hele stalden, der er afgørende i eksempelvis en stald med burhøns, hvor dyrene står tæt.

Indenfor naturlig ventilation findes en gardinløsning,

hvor hønsene kan gå ud og hvor sektioner i stalden kan lukkes og åbnes.

Højtrykskøling med mælkesyrebakterier

Hos Rotor A/S har man også specialiseret sig i et unikt system til køling og temperatur-

styring af fjerkræstalder. Det handler om højtrykskøling med mælkesyrebakterier, som kombineret med Bios Air begrænser udledningen af ammoniak og lugt fra svine- og fjerkræstalder. Bios Air er et biologisk luftfjernemiddel, der er en GMO-fri blanding af mælkesyrebakterier, der kan omsætte organisk materiale.

I en undersøgelse foretaget af AgroTech A/S har man kunnet påvise 47 procent ammoniakreduktion i stalde.

Sigfred Nielsen tilføjer, at i de fjerkræstalder hvor systemet har kørt har det også vist sig at have en gavnlig effekt i forhold til blodmider og salmonella.

Af John Ankersen

KØLING: Rotor A/S har udviklet et ligetryksanlæg til hønsesalder, hvor temperaturen kan styres jævnt i hele stalden, hvor dyrene står tæt.

- KROSS Grov
- Ekstrem skånsomt
- Ekstrem sugeevne
- Nem rengøringsproces

AJ ENERGI
CO₂ neutral - en grøn vision
Holtevej 19 • 7490 Aulum
Tlf.: 40789625 • www.ajenergi.dk

**Ventilationsløsninger
Højtrykskøling
Gardiner til fjerkræstalder**

ROTOR A/S

Ventilation / Foderanlæg / Højtrykskøling
Industrivej 8 • DK-6800 Varde • Tlf. 75 22 10 00 • Fax 75 21 12 21
E-mail: rotor@rotor.dk • www.rotor.dk

Fabrikken UNNI APS

Fordi vore produkter er UNIKKE!

online bestilling af varer

Sprøjtevogn - for desinfektion f.eks. med hydratkalk

Nu også som kombineret sprøjte- og fodervogn.

Tlf.: 75 80 10 99 • www.unni.dk